

βερικοκόκκινος επίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βερίκοκο* καὶ τοῦ ἐπιθ. *κόκκινος* καθ' ἀπλολογίαν ἀντὶ *βερικοκοκόκκινος*.

Ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου ὁμοιον πρὸς τὸ τοῦ ἐρυθροχρόου βερικόκου: Ἄσμι.

Κόρη βερικοκόκκινη, σιρικομανρομιμάτα.

βερικορρωδάκινο τό, Ζάκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βερίκοκο* καὶ *ρωδάκινο* καθ' ἀπλολογίαν ἀντὶ *βερικοκορρωδάκινο*.

Εἶδος ρωδακίνου.

βερίνα ἡ, σύννηθ. ὡς ναυτικός ὄρ. *βερίνα* Σάμ. κ.ά.

Τὸ Ἰταλ. *verina*.

1) Συστροφή σχοινίου ἢ ἀλύσεως σύννηθ.: *Τὸ σκοινὶ - ἢ ἀλυσίδα παίρνει βερίνες*. 2) Μεταφ. περιστροφή, ὑπεκφυγὴ Σάμ.: *Τί μοῦ κάρ'ς αὐτὲς τοῖς βερίνις*;

βερνικάτος επίθ. ἀμάρτ. *βερνικάτος* Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βερνίκι* καὶ τῆς καταλ. - *αῖτος*.

Ὁ ἀλειφθεὶς μὲ βερνίκι, βερνικωμένος. Ἀντίθ. ἀ-*βερνικωτός*.

βερνίκι τό, κοιν. *βερνίζ'* βόρ. ἰδιώμ. *βερνίτσι* Καλαβρ. (Μπόβ.) κ.ά. *βερνίτσ'* Λέσβ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *βερενίκιον*. Κατὰ Κορ. Ἀτ. 4,53 καὶ G Meyer Neugr. Stud. 4,18 ἔκ τοῦ μεσν. Λατιν. *vernicium*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ.

1) Ἐπίχρισμα χρώματος στιλπνὸν κοιν.: *Βερνίκι τοῦ πατώματος - τῶν παπουτσιῶν - τῶν ἐπιπλῶν*. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Μακεδ. (Καστορ.) 2) Μεταφ. ἐπιφανειακὸν προσὸν σύννηθ.: *Βερνίκι εὐγενείας - πολιτισμοῦ - σοφίας*.

βερνίκωμα τό, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βερνικῶνω*.

Ἡ διὰ βερνικίου ἐπίχρσις: *Τὰ ἐπιπλά - τὰ παπούτσια θέλουν βερνίκωμα*.

βερνικῶνω σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βερνίκι*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἀλείφω, ἐπιχρίω μὲ *βερνίκι* σύννηθ.: *Βερνικῶνω τὰ ἐπιπλά - τὰ παπούτσια*. || Φρ. *Βερνικωμένο κέρατο* (ἄνθρωπος πολὺ μοχθηρὸς) σύννηθ. Μετοχ. *βερνικωμένος* 1) Ὁ ὑπ' ἀσθενείας πελιδνὸς Ἀθῆν. 2) Ὁ διὰ τῆς ἀτίμου διαγωγῆς τῆς ἀδελφῆς ἢ τῆς συζύγου του καταισχυνθεὶς Ἀθῆν.

βερνικωτὸς επίθ. Λεξ. Ἐλευθεροῦδ. Μ'Εγκυκλ. Πρω.

Ἐκ τοῦ ρ. *βερνικῶνω*.

Στιλβωμένος διὰ βερνικίου: *Βερνικωτὰ δέρματα*.

βεροδαχτύλιδα τά, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βέρες* καὶ *δαχτυλίδια*.

Βέρες καὶ δακτυλίδια καὶ ἐν γένει δακτυλίδια διαφόρων εἰδῶν: Ἄσμι.

Τῆς πῆραν τὰ βεροδαχτύλιδα ὅχ τὸ χέρι.

βεροδαχτυλιδένιος επίθ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βεροδαχτύλιδα* καὶ τῆς καταλ. - *ένιος*.

Ὁ ὁμοιος πρὸς τὸν κύκλον βέρας ἢ δακτυλιδίου, στρογγύλος, ἐπὶ ὁσφύος ἢ στόματος: *Μέση βεροδαχτυλιδένια*. Στόμα βεροδαχτυλιδένιο.

βέρος επίθ. σύννηθ. *βέρους* πολλαχ. βορ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vero*.

1) Ἀληθής, εἰλικρινής: *Βέρος ἄνθρωπος*. Συνών. *ντόμπρος*. Πβ. *ἄφρευτος*. 2) Γνήσιος: *Βέρος Ἀθηναῖος - Μανιάτης - Μωραΐτης - Ρωμαῖός*. Χρυσάφι *βέρο*. *Βέρο Σαμωώτικο κρασί*.

Βερουτιανὸς επίθ. Ἀθῆν. Μεγίστ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ γεωγραφικοῦ ὄν. *Βερούτι*.

1) Ὁ προερχόμενος ἐκ Βηρυτοῦ ἐνθ' ἄν.: *Βερουτιανὸς καρφέτης* Μεγίστ. κ.ά. 2) Ὁ μὴ ἔχων ψῆφον καὶ ὁμῶς λαμβάνων μέρος εἰς διαδηλώσεις Ἀθῆν.

βερσάρω Θήρ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βέρσο*.

Ἄδω, ἐπὶ ᾠδικῶν πτηνῶν ἐνθ' ἄν.: *Τί ὥραϊα βερσάρει τὸ καναρίνι!* Κεφαλλ.

βέρσο τό, Κεφαλλ. Κρήτ. Χίος.

Τὸ μεσν. οὐσ. *βέρσο*, ὃ ἐκ τοῦ Ἰταλ. *verso*.

1) Μουσικὴ στροφή τῶν ᾠδικῶν πτηνῶν Κεφαλλ.: *Αὐτὸ τὸ καναρίνι ἔχει ὥραϊα βέρσα* Κεφαλλ. 2) Σκωπτικὸν ποίημα, σκωπτικὴ φράσις Χίος. 3) Πληθ., παθήματα καὶ κακαὶ πράξεις Κρήτ.: *Ἡμαθα τὰ βέρσα δου*. Ἀκουσε τὰ βέρσα ποῦ παθε.

βερσόχορτο τό, Κέρκ. — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Δημητρ.

Ἐκ α' συνθετ. ἀγνώστου καὶ τοῦ οὐσ. *χόρτο*.

Τὸ φυτὸν ἄλυσσον τὸ πετραῖον (*alyssum orientale*) τῆς τάξεως τῶν σταυρανθῶν (*cruciferae*).

βερτόνι τό, Κρήτ. (Ἐμπαρ. κ.ά.) *βελτόνι* Κέρκ.

Κρήτ. — Κθεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 76 — Λεξ. Μπριγκ.

Τὸ μεσν. οὐσ. *βερτόνι*, ὃ ἐκ τοῦ Ἰταλ. *verretone*. Τὸ *βελτόνι* καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Β 342 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ. μικρά).

1) Δόρυ, ἀκόντιον ἐνθ' ἄν. 2) Βέλος Κρήτ. — Κθεοτόκ. ἐνθ' ἄν.: Ἄσμι.

Χωρὶς δοξάρι κυνηγᾷ, χωρὶς σκουδᾷ γυρίζει, σὰν ἀστραπὴ εἰ' ἀὸ ζάλο δου κ' ἢ χέρα του βελτόνι (σκουδὶ = χρῆμα) Κρήτ. — Ποίημα.

Ἡ γοργοπόδα Ἀρέθουσα μὲ δίχως τὰ βελτόνια

Κθεοτόκ. ἐνθ' ἄν. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Β 341 «ἦτο λιγνὸ κ' ἐλεύτερο, 'ς τὸ γλάκι δὲν τὸ σώνει | νά 'ν' κι ἀπὸ χέρα δυνατὴ σαίττα οὐδὲ βερτόνι». 3) Τὸ στέλεχος τοῦ ἀσφοδέλου Κρήτ. (Ἐμπαρ.): *Σὰν παιδάκι κάθεσαι καὶ σάζει ἀνεμομύλους μὲ τὰ βερτόνια*.

βερωτὸς επίθ. Λευκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βέρα* καὶ τῆς καταλ. - *ωτός*.

Ὁ κυκλικὸς ὡς βέρα: *Δαχτυλίδι βερωτό*.

βεστιάριο τό, λόγ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *βεστιάριον*, ὃ ἐκ τοῦ Λατιν. *vestiarium*.

1) Ἱματιοφυλάκιον θεάτρου ὅπου φυλάσσονται αἱ ἐνδυμασίαι τῶν ἡθοποιῶν: *Αὐτὸς ὁ θίασος ἔχει πλούσιο βεστιάριο*. 2) Ἱματιοφυλάκιον αἰθούσης θεάτρου ἢ χοροῦ ὅπου παραδίδονται πρὸς φύλαξιν οἱ ἐπενδύται καὶ οἱ πῖλοι τοῦ κοινοῦ: *Ἀφίνω τὸ καμπέλλο μου - τὸ πανωφόρι μου 'ς τὸ βεστιάριο*.

βετουλάρις ὁ, ἀμάρτ. *βετ'λάρ'ς* Στερελλ. (Δεσφ.) *βιτουλιάρ'ς* Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βέτουλας* καὶ τῆς καταλ. - *άρις*.

Βοσκὸς ἐριφίων.

βέτουλας ὁ, Κεφαλλ. Πελοπν. (Λακων.) *βέδονλας* Πελοπν. (Λακων.) *γιτουλάς* Κρήτ. (Σφακ.) *βετούλα* ἡ, Ζάκ. Ἡπ. Πελοπν. (Ἀργολ. Μεσσο. Οἶν.) — Λεξ. Ἐλευθεροῦδ. Δημητρ. *βιτούλα* Θράκ. (Αἰν.) Σάμ. (Μαραθόκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ Λατιν. *vitulus*.

Ἐρίφιον μονοετὲς ἢ διετὲς ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. *Ὁ,τι κάνη ἢ γίδα θὰ κάνη κ' ἢ βετούλα* (αἱ κόραι μιμούνται τὰς μητέρας) Ζάκ. || Γνωμ.

Γερωντοκρίαρος ἀρνὶ καὶ βέτουλας κασιόκι
(οἱ μὲν καλοὶ ἀμνοὶ γεννῶνται ἐκ μεγάλου κριοῦ, τὰ δὲ
καλὰ ἐρίφια ἐκ νεαροῦ τράγου) Κεφαλλ. || Ἄσμ.

Νά 'χα μιὰ πλάτ' ἀπὸ τ' ἀρνὶ καὶ πλάτ' ἀπ' τὴ βετούλα
Πελοπν.

βετούλι τό, Εὐβ. (Κουρ. Κύμ.) Ἡπ. (Δρόβιαν. Κούρεντ.)
Κεφαλλ. Λευκ. Πελοπν. (Ἀργολ. Ἀρκαδ. Ἡλ. Λεβέτσ.
Μεγαλόπ. Μεσσ. Οἶν. Τριφυλ. Φιγιάλ. Χατζ.) Τσακων.
— Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. βετούλ' Θράκ. βι-
τούλι Ἀθως Βιθυν. Ἡπ. — Λεξ. Αἰν. βιτούλ' Ἡπ. (Ἀρτ.
κ.ά.) Θεσσ. (Καλαμπάκ. κ.ά.) Θράκ. (Μάδυτ.) Μακεδ. (Βελβ.
Βογατσ. Καταφύγ. Νάουσ. Σισάν.) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.)
Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.) βετούλι Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βέτουλας.

Ἐρίφιον ἢ ἀρνίον μονοετές.

βέτσι τό, Καππ. (Σινασσ.) βέτσ' Καππ. (Ἀνακ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Κόπρος αἰγοπροβάτων, λαγῶν, μυῶν κττ.

βηλάρα ἡ, ἀμάρτ. β'λάρα Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βηλάρι κατὰ τύπ. μεγεθ.

Βηλάρι 1, δ ἰδ.

βηλαράκι τό, ἀμάρτ. βηλαράτδιν Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βηλάρι διὰ τῆς καταλ. -άκι.

Τὸ σύνολον τοῦ ὑφανθέντος παννίου πρὶν ἀποσπασθῇ
ἀπὸ τοῦ ἀργαλειοῦ.

βηλάρι τό, βηλάριν Κύπρ. βηλάρι πολλαχ. β'λά-
ρι Θράκ. (Περίστασ.) β'λάρ' Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Ἰμβρ.
Μακεδ. (Χαλκιδ.) Σάμ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βηλάριον, δ ἔκ τοῦ Λατιν. *vela-
rium*. Ἡ λ. ἤδη ἐν ἐγγράφῳ τοῦ 1508.

1) Τὸ εἰς τὸν ἀργαλειὸν ὑφαινόμενον ἢ ὑφανθὲν παν-
νίον ὁλόκληρον πολλαχ. Συνών. βηλάρα. β) Δέμα
παντὸς εἶδους ὑφάσματος ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὠρισμένου μή-
κους Εὐβ. (Αἰδηψ.) Ἡπ. Κεφαλλ. Μακεδ. (Χαλκιδ.)
Συνών. τόπι. 2) Τὸ περὶ τὸ ἀντίον τυλιχθὲν νῆμα καὶ
μέλλον νὰ τεθῇ ὡς στημόνι ἐπὶ τοῦ ἀργαλειοῦ πολλαχ.
Συνών. διασίδι, στημόνι.

βῆμα τό, κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Οἶν.) Τσακων. βῆ-
μαν Κύπρ. δῆμα Ζάκ. Ἡπ. (Ἀρτ. κ.ά.) Θράκ. (Σαρεκκλ.)
Κάλυμν. Νίσυρ. Παξ. Πελοπν. (Οἶν. Καλάβρυτ.) Σάμ.
Στερελλ. (Αἰτωλ. Λοκρ.) Σύμ. — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. δῆμαν
Πόντ. Τήλ. βδῆμα Ἰων. (Σμύρν.) Μεγίστ. δῆμο Α.Ρου-
μελ. (Καρ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) δῆμος ὁ, Πελοπν. (Ἐπίδ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βῆμα. Τὸ βῆμαν καὶ μεσν.

1) Ἐκάστη κίνησις τοῦ ποδὸς βαδίζοντος κοιν. καὶ
Καππ. Πόντ. (Οἶν.) Τσακων. : Κάνω ἓνα βῆμα ἐμπρὸς-πίσω.
Ἄμα πάω διὰ βήματα κουράζομαι κοιν. || Φρ. Ἀνοίγω τὸ
βῆμα (βαδίζω ταχύτερον). Κατὰ βῆμα (κατὰ πόδας). Διὰ
βήματα (πολὺ πλησίον) σύνηθ. Πάει μὲ τὸ βῆμα ἢ βῆμα
βῆμα (βαδίζει βραδέως) Ἀρκαδ. Πάει βῆμα βῆμα (πορεύε-
ται δρομαίως) Ἀντικύθ. Κρήτ. Συνών. ζάλο. 2)
Πληθ., ὁ ἦχος τῶν βημάτων κοιν. : Ἀκουσα βήματα καὶ
ξύπνησα. Συνών. περπάτημα, ποδοβολητό, ποδο-
λασιά. 3) Τὸ βάθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖ τις πρὸς
συνηγμένους ἀνθρώπους λόγ. σύνηθ. : Ἀνεβαίνω 'ς τὸ βῆμα
νὰ μιλήσω - νὰ βγάλω λόγο κττ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Θουκ.
2,34 «προελθὼν ἀπὸ τοῦ σήματος ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν πε-
ποιημένον, ὅπως ἀκούοιτο ὡς ἐπὶ πλείστον τοῦ ὁμίλου,
ἔλεγε τοιάδε». 4) Τὸ τρίτον μέρος τοῦ ναοῦ, τὸ ἐσώτα-
τον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἡ ἀγία τράπεζα πρὸς τέλεσιν

τῆς λειτουργίας κοιν. : Τὸ ἅγιο βῆμα τῆς ἐκκλησίας κοιν.
|| Ἄσμ.

Ἰσχύψα νὰ δῶ τὸν οὐρανὸν τσ' εἶδα 'κκλησιὰ μὲ βδῆμα,
εἶδα τσαὶ τὴν ἀγάπη μου 'ς τὴ μέσην τσ' ἐπροσκύνα
Μεγίστ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Συνών. ἄγιο - βῆμα.

βηματάρης ὁ, Ἀθ. — Λεξ. Ἐλευθερουδ. Μ'Εγκυκλ.
Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βῆμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρις.
Ἡ λ. ἤδη ἐν ἐγγράφῳ τοῦ 1603.

Σκευοφύλαξ ἱερᾶς μονῆς ὅπου τὸ σκευοφυλάκιον εὐρί-
σκεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.

βηματίζω λόγ. σύνηθ.

Τὸ μεταγν. βηματίζω.

Κάμνω βήματα, βαδίζω : Τὸν ἄκουα ποῦ βηματίζει δλη
νόχτα 'ς τὸ δωμάτιό του.

βημόθυρα τά, σύνηθ. βημόθυρα Μακεδ. (Βελβ.)
Χίος.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βημόθυρον.

Ἡ μεσαία θύρα τοῦ ἀγίου βήματος, ἡ ὥραία πύλη.

βηξιά ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. βήχω.

Βήξιμο, δ ἰδ. : Ἀκούω τσαὶ βηξίες τοῦ ἀρρώστου.

βήξιμο τό, κοιν. βήξ' μου βόρ. ἰδιώμ. βέξιμον
Κύπρ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βέξιμο Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βήχω.

Τὸ νὰ βήχῃ τις, βήξ κοιν. : Δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ ἀπὸ τὸ
βήξιμο. Μοῦ πονεῖ ὁ λαιμὸς ἀπὸ τὸ βήξιμο. Ἐχει ἓνα βήξιμο
ποῦ δὲ μ' ἀρέσει. Τὸν γνώρισα ἀπ' τὸ βήξιμό του (ἀπὸ τὸν
ἰδιαιτερόν τρόπον τοῦ βηξίματος). Ἀπ' τὸ βήξιμό του κα-
ταλαβαίνει κάνεις τὴν ἀρρώστια του κοιν. || Παροιμ. φρ. Μὲ
τὸ βήξιμο τὸ τριζίμο (ἐπὶ τῶν προσποιοιμένων ὅτι πρᾶτ-
τουν τι διάφορον ἐκείνου τὸ ὁποῖον πρᾶττουν, ἐκ μεταφ.
τῶν περδομένων, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ συγκαλυφθοῦν
διὰ τοῦ βηχὸς) Πελοπν. (Λάστ.) Ἄλλο τὸ βήξιμο καὶ ἄλλο τὸ
κλάσιμο (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Λεξ. Δημητρ. || Παροιμ.
Ἀπορία ψάλτου βήξιμο (ἐπὶ τῶν προσπαθούντων νὰ συγκα-
λύψουν τὴν ταραχὴν ἢ ἀμηχανίαν των δι' ἀτέχνων προ-
φάσεων) πολλαχ. Συνών βηξιά, βήχας, βηχισό.

βῆσσα ἡ, ἀμάρτ. βᾶσσα Τσακων.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βῆσσα, παρ' ὁ Δωρ. βᾶσσα.

Φάραγξ, κοιλάς.

βησσάλα ἡ, Μεγίστ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. βήσσαλο, δι' ὁ ἰδ. βότσαλο.

Κεραμίδιον ἢ πλίνθος.

βησσάλι τό, Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βήσσαλο, δι' ὁ ἰδ. βότσαλο.

Ὀπτή πλίνθος, τοῦβλον.

βησσαλιάζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βήσσαλο, δι' ὁ ἰδ. βότσαλο.

Παγώνω : Ἐβησσαλιάσανε μέσ' 'ς τὰ χιόνια ὥσπου νὰ
ῥθουνε. Συνών. ἀποτοξαρώνω 2, βησσαλώνω,
κοκκαλιάζω, κοκκαλώνω, κρυσταλλιάζω, μαρ-
γώνω, ξυλιάζω.

βησσαλίδα ἡ, Αἰγιν. Κῶς.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βήσσαλο, δι' ὁ ἰδ. βότσαλο, κατὰ τὸ
κεραμίδα.

1) Τεμάχιον κεραμιδίου Κῶς. 2) Κεραμίδιον ἐπὶ τοῦ
ὁποίου θερμαινόμενου κάθηνται οἱ πάσχοντες κολικοὺς
πόνους ἢ διάρροϊαν Αἰγιν.

